11007 Շախմատիստների պատրաստման ծառայություններ

Ծրագրի ընդհանուր նկարագիրը եւ զարգացման միտումները նախորդող միջնաժամկետ հատվածում

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՇԱԽՄԱՏԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱ հիմնադրամը հիմնադրվել է 2002 թվականի մարտի 1-ին: Անցած տարիների ընթացքում Հայաստանի շախմատի ակադեմիա հիմնադրամը պատշաճ կերպով կարողացել է իրականացնել իր առջև դրված ծրագրային նպատակները և մեծ ներդրում ունի Հայաստանում շախմատի զարգացման գործընթացում:

Ակադեմիայի կողմից կազմակերպվել են մի շարք շախմատի միջազգային և ազգային մրցաշարեր և հավաքներ: Մրցաշարերից առավել աչքի ընկան Տիգրան Պետրոսյանի 75-ամյակին նվիրված Ղարաբաղ 2004 միջազգային հուշամրցաշարը և աշխարհում նախադեպը չունեցող Ինտերնետային թիմային միջազգային մրցաշարը, որի կազմակերպման արդյունքում միջազգային հանրությանը ներկայացվեց Հայաստանի շախմատային աշխարհը մի նոր, առավել բարենպաստ տեսանկյունից: Մրցաշարերի շարքը լրացրեցին Ղարաբաղ 2005 /17 և 11 կարգի/, ՄԱԿ-ի գավաթ մանկապատանեկան մրցաշարը /2005-2008/, Սևանա Լիճ /2005-2017/, արդեն ամենամյա դարձած մանկապատանեկան Ջերմուկ /2006-2025/ և Ջերմուկ միջազգային շրջանային մրցաշարը /2020-2025/, Ծաղկաձոր Օփեն /2017-2025/ միջազգային մրցաշարերը, ինչպես նաև Անդրանիկ Մարգարյանի հուշամրցաշարը /2011-2025/:

Հիմնադրամի ջանքերի շնորհիվ Եվրոպայի և աշխարհի պատանիների առաջնություններում (մինչև 10, 12, 14, 16 և 18 տարեկանների խմբերում), ակադեմիայի սաները բազմիցս դարձել են չեմպիոն, փոխչեմպիոն և բրոնզե մեդալակիր:

2010թ. Համաշխարհային մինչև 16 տարեկանների օլիմպիադայում Հայաստանի թիմը դարձավ չեմպիոն, որտեղ անդամներից 3-ը ակադեմիայի սաներն էին, իսկ 2011թ. գրավեց երրորդ տեղը: Միջազգային այլ մրցաշարերում ակադեմիայի սաները նվաճել են ավելի քան 50 մրցանակային տեղեր: Հայաստանի շախմատի ակադեմիա հիմնադրամի կողմից պատրաստվել է տասնչորս միջազգային գրոսմայստեր, երկու կանանց միջազգային գրոսմայստեր, ինը միջազգային վարպետ, չորս կանանց միջազգային վարպետ, երեք ՖԻԴԵ-ի մարզիչ և մեկ միջազգային կարգի մրցավար: Մի քանի սան արդեն լրացրել են գրոսմայստերի և միջազգային վարպետի առաջին, երկրորդ նորմերը: Անցած տարիների ընթացքում հիմնադրամը կազմակերպել է 1000 և ավելի տաղանդավոր սաների շախմատի անվճար ուսուցում քաղաք Երևանում և Հայաստանի Հանրապետության բոլոր մարզերի քաղաքներում և խոշոր գյուղերում:

Հայաստանի շախմատի ակադեմիա հիմնադրամի հիմնական խնդիրն է ապահովել հանրապետությունում ձևավորված շախմատային ավանդույթների սերնդեսերունդ փոխանցումը և օգտագործել ազգի շախմատային ներուժն ի շահ մեր երկրի:

Նպատակը

Հայաստանի շախմատի ակադեմիայի հիմնադրամի հիմնական նպատակներն են.

1. հանրապետության ամբողջ տարածքում ապահովել տաղանդաշատ հայ երեխաների բացահայտման ուղղությամբ անհրաժեշտ քայլերի իրականացումը,
2. ստեղծել համապատասխան հնարավորություններ ապահովելու համար հանրապետությունում ձևավորված շախմատային ավանդույթների սերնդեսերունդ փոխանցումը,
3. կրթել տաղանդաշատ երեխաներին և պատրաստել բարձրակարգ շախմատիստներ,
4. սեմինարների միջոցով բարձրացնել մարզիչների որակավորումը,
5. օգտագործել ազգի շախմատային ներուժն ի շահ երկրի մասնավորապես.

- բարձրակարգ շախմատիստների սպորտային հաջողությունների արդյունքում բարձրացնել երկրի վարկանիշը, հետաքրքրությունը Հայաստանի նկատմամբ,
- միջազգային մրցաշարերի կազմակերպման միջոցով ակտիվացնել արտասահմանյան տարբեր երկրների հետ մեր հանրապետության համագործակցությունը:

Նշված նպատակները սահմանված են Հայաստանի շախմատի ակադեմիայի հիմնադրամի կանոնադրությամբ:

Խնդիրները

Ըստ Հայաստանի շախմատի ակադեմիայի հիմնադրամի կանոնադրության ակադեմիայի հիմնական խնդիրներն են՝

- Նպաստել Հայաստանում շախմատի զարգացմանը ու ծավալմանը:
- Նպաստել շախմատային դպրոցների, ակումբների և խմբակների նյութատեխնիկական ապահովման ընդլայնմանը:
- Աջակցել շախմատային կյանքի լուսաբանմանը:
- Կազմակերպել միջազգային նմանատիպ կազմակերպությունների հետ գործունեություն համատեղ ծրագրերին մասնակցելու նպատակով:
- Հայաստանի շախմատի ակադեմիա հիմնադրամի 5-9 տարեկան սաների և 10-18 տարեկան ուժեղագույն շախմատիստների անվճար ուսուցում,
- Հայաստանի շախմատի ակադեմիա հիմնադրամի մարզերում գոյություն ունեցող 50 մասնաճյուղերի պահպանումը,
- Հայաստանի շախմատի ակադեմիա հիմնադրամի լավագույն սաների համար հավաքների կազմակերպում,
- Հայաստանի շախմատի ակադեմիա հիմնադրամի կողմից շախմատի մարզիչների համար հատուկ սեմինարների կազմակերպում՝ մասնագիտական ունակությունները զարգացնելու նպատակով,
- Հայաստանի շախմատի ակադեմիա հիմնադրամի կողմից միջազգային, ինչպես նաև հանրապետական մրցաշարերի կազմակերպումը:

Սահմանված խնդիրներին հնարավոր չէ տալ թվային արտահայտություն:

Ակնկալվող արդյունքները

Հաշվի առնելով Հայաստանի շախմատի ակադեմիա հիմնադրամի հիմնական գերակայություններն ու նպատակները և հիմնադրամի ֆինանսական միջոցների կրճատումը՝ 2026-2028 թվականների ողջ ժամանակահատվածում առաջնահերթությունը կտրվի շարունակական աշխատանքների հետևյալ ուղղություններին.

- Հայաստանի շախմատի ակադեմիա հիմնադրամի 5-9 տարեկան սաների և 10-20 տարեկան ուժեղագույն շախմատիստների անվճար ուսուցում,

- Հայաստանի շախմատի ակադեմիա հիմնադրամի մարզերում գոյություն ունեցող 28 մասնաճյուղերի պահպանում,

- Պատանի շնորհալի շախմատիստների բացահայտում, նրանց շախմատային որակների և գիտելիքների կատարելագործում

- Հայաստանի 10-20 տարեկան տաղանդաշատ շախմատիստների ուսումնամարզական հավաքների կազմակերպում (տարեկան մեկ հավաք),

- Մարզիչների որակավորումը բարձրացնելու նպատակով սեմինարների կազմակերպում

- Միջազգային և հանրապետական մրցաշարերի կազմակերպում

/Կից հավելված 1/

Վերջին երեք տարիներին զարգացման միտումները

Վերջին երեք տարիներին Հայաստանի շախմատի ակադեմիան իրականացրել է թվով 1000 երեխաների անվճար ուսուցում քաղաք Երևանում և մարզերում գոյություն ունեցող 50 հիմնադրամի մասնաճյուղերում, ինչպես նաև մրցաշարերի և հավաքների կազմակերպում և մարզիչների վերապատրաստում:

Տարեկան բյուջեի կրճատմամբ պայմանավորված Հայաստանի շախմատի ակադեմիայի մասնայուղեր են կրճատվել և այժմ գոյություն ունի 28 մասնաճյուղ, ինպես նաև կրճատվել է սաների թիվը է և դարձել 935 սան:

Շախմատը զարգացնելու կայուն ուղղություն է միջազգային մրցաշարերի և ուսումնամարզական հավաքների կազմակերպումը: Այդ պատճառով ակադեմիան նախատեսել է ավելացնել կազմակերպվող միջոցառումների ցանկը 2026-2028 թվականներին:

Հաշվարկները կցվում են:

Հավելված 1. ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ՄԱՍԻՆ ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾՈՎ ՆԱԽԱՏԵՍՎԱԾ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԳԾՈՎ ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔԻ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԸ

Դասիչը	Ծրագիրը	Ծրագրի վերջնական արդյունքները		
		Չափորոշիչը	Ցուցանիշը	ժամկետը
ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն				
08.01.01	**Շախմատիստների պատրաստման ծառայություններ**	**Ակադեմիայում անվճար հիմունքներով ուսանող սաներ** • **5-9 տարեկան 935 սաներ** • **մինչև 18 տարեկան լավագույն շախմատիսնտեր**	I, II, III և IV շախմատային կարգեր լրացրած սաներ Միջազգային մրցաշարերում հաղթած և մրցանակային տեղեր զբաղեցրած սաներ	Հունվար-Դեկտեմբեր
		Պատանի շնորհալի շախմատիստների բացահայտում, նրանց շախմատային որակների և գիտելիքների կատարելագործում	1 բարձրակարգ շախմատիստի պատրաստում	Հունվար-Դեկտեմբեր
		Մրցաշարերի կազմակերպում, հավաքաների կազմակերպում	Միջազգային մրցաշարերի և հավաքների միջոցով շախմատիստների որակավորման բարձրացում	Հունվար-Դեկտեմբեր
		Սեմինարների կազմակերպում	Սեմինարների միջոցով ՀՀ տարածքում դասավանդող մարզիչների որակավորման բարձրացում	Հունվար-Դեկտեմբեր

ՏՆՕՐԵՆ՝ Ս. ԼՊՈՒՏՅԱՆ